

F O A I E

п е п т р ѣ

МІНІСТРІЙ, КІМІЧЪ ІЗІЛ ЛІТЕРАТОРЪ.

№ 12.

ЛІТНІ, 16. ОКТОМВРІЕ.

1850

СТВДІЙ АССБІПРА ЛІМБЕЙ РОМЖНЕ.

Деспре оріцінеа ші векітатеа еї.

(Лінкеєре).

I. **Ли** чале XII. табле de леці, десь ким ле амъ еш adspate de Lipsius, нѣ ліпсескѣ термінь-чівпіе „s.“ „m.“ **Дар** къ ачеаста нѣ есте форма зор оріціналъ, ші къ **ли** addebetъ аш ліпсітъ, се веде дахъ вом алмътгра ачеасте леці dela Lipsius къ читателе скріторілор власічі. **Din** маѣ твліте есемпле addвчетъ впв. **Леціа** деспре ліпсітіеа зіллеі вітъ центръ лікв, **ла** Ліпсіс се скріе ашина: „Sol occasus suprema diei tempestas estod“ — десь алдій: „solis occasus.“ **Дар** Varro **ли** картеа а VI. деспре літва латінь о аре ашина:

Sol (opř Solis) occasu supremadie tempestas estod“ ш. ч. л. Кътъ ачеаста **ли** ачеасте леці віне претоттінденаа „Capital opř Kapital“ **ли** локъ de Capitale ш. ч. л.

II. Челвѣ таї веків мопзтжптъ десь леці ар фі колзтна лві Девілів; **дар** лінкрайса ачеаста е аттѣт de рос, **ли**квтъ доаъ треімі din еллѣ сжт світлініе де алдій. **Дар** лінкрайса центръ конезава L. Scipio — нѣ ассіатікъ —, din anđa 259 д. д. Xc. не арратъ тоді акквасітій аффарь de впв фьръ „m.“ прекът ші вп цепітівѣ твліто-ралъ: Scipione — Corsica — Aleria — urbe — optumo viro opř optumi viru, **ли** локъ de Scipionem, Corsicam, Aleriam, urbem, optumum virum; апої duonoro opř duonoru, центръ bonorum. **Ліссеітъ** ачі, къ латіній аш нѣс таї тжрзій **ли** локъ de d ne b, опр аш автъ odinioаръ не d **ли** локъ de b. Ашина зічеаз odinioаръ къ твлітъ таї віне: duellum **ли** локъ de bellis, duis **ли** локъ de bis, десь аш ввзътъ къ ші **ли** zendika сж зіче bis, ш. ч. л.

Ли лінкрайса центръ татъ ачеасті L. Scipio, се зіче:

„Cornelin Luciu Scipio prognatu, **ли** локъ de: Cornelius Lucius Scipio prognatus; апої quoia, **ли** локъ de quojus, opř cuius; Тау-расіа omne“ **ли** локъ de Taurasiam, **ли** локъ de cuius, віне **ли** тоате періодаде.

III. **Ли** Еппів ші Невіх сжт твлітій де форма de ачеасте. Іатъ інктува інроє „...центръ соєту genuit,“ центръ соєці щ. ч. л. **Дар** маї інтересанте **ла** Еппів сжт: famul, debil, ш. л. **Ли** локъ de famulus, debilis. **Фамул** віже ші маї тжрзій **ла** Lucretius.

IV. Клопосквте сжт **ли** Плагтъ ші Теренців фортеле ачеасте. visu-st, pollicitu-st, auditu-st **ли** локъ de visus —, pollicitus —, auditus est; зес-сеге **ли** локъ de ессегем ші алтеле. Ассеменеа **ли** епіграма центръ Плагтъ:

„Postquam morte (mortei — morti —) da- tu-st Plautus comoedia luget,

„Scena est deserita, dein risus ludi iocundus“

(Aul. Gell. I., 24 din Varro). **Дар** вік Варроне, **ли** факъ треавъ таре, скітваръ morte, сартиз; **дар** Scaliger **ли** лифрентеазъ.

V. **Ли** Варроне вінг о твлітіе de форма векі, прекът autumna **ли** локъ de autumna, мі алтеле, не каре ле поате аффарь опр чінє. **Дар** вік Варроне нѣа дебенітъ **ла** ной віратъ, **ли** онореде че є автъ таї либреті, лифрентеазъ аш аффарь таї твлітіе de ачеасте; центръ къ франтізреде **ді** с'аї стръкватъ інрі аттѣт тжній. **Ла** елай вінг ші алтеле форма, прекът susum = ес, deosum = жос, — **ли** латінітате тімпвді тіжлочів тіар: josum = жос; — tot **ла** Варроне pisare = а піса = tundere, frangere, — ш. Чудіти VI. **Лісевші** Чічерице, а зістата формаце ачеасте **ли** вересріле салле, прекът ведем din фран-

твреле че аж девенітъ да пої din феноменеле лжі

Арат традиціе de еллѣ:

„Toru draco serpsit subter supraque revolvens.“

„Delphinus iacet haud nimio lustratu nitore.“

„Magnu leo et claro collucens lumine cancer“ etc.

Жп локъ de torvus, lustratus, magnus шч.)

Май сжит de ачесте, читате жп алте опере

але лжі Чічероне, пректъ:

Quaest. Tusc. I. I. Sisyphu versat, Жп локъ de

Sisyphus.

„ „ „ volito vivu per ora virum
= vivus.

„ „ L. II. Samnis, spurcus homo, vita illa
dignu locoque.

„ „ L. III. Aeliu sextus, — pro Aelius, —
dignus ш. ч. л.

Аш май пътѣ addбче о твліміе de ачесте; аш пътѣ еспіка твліте, че се парѣ ла пої жп контра аналогією ротжнє, кждп елле сжит ретъшнїе сакре, пректъ кінгъ = chinga, каре се паре а нѣ се лові, пректъ піч се ловеште къ вервъл чінгъ — жпчінгъ = cingo, — ші а арръта към Festus не-а редінгъ ші пе вътржнъл вервъл clingo, clingere, tot къ ачеастъ жпсемпъчнпе, — deinde фіреште віне ам zicъ chinga = кінгъ ш. ч. л.; аш пътѣ трече ла терпінъчнпіе вервълор, спре а арръта къ п'аф фост totdeaetna ашишea, пректъ pote = поате, de nентерате орі жп локъ de potest (amor extorqueri nou pote, elahi pote — Publius Syrus in Sententiis — ш. ч. л.); scrisset, conscriisset, rupsit, intellegere, incipe, incipet, — vi'n, audi'n — vis-ne, audisne, — dicem — dicim u etc. Маш пътѣ жпчінде ассизира формей віторълъ жп ho, ші а арръта жп віторълъ постръ, жп форина чеа сімпълde a препнєе ші поїпнєе пе воїз, веї, ва. елемпълъ віторълъ латіп, каре а фост odinioаръ пентръ кътте патръ кспожнъчнпіе жп „bo,“ пректъ сжит о твліміе de есемпіе, de каре с'аф аддсе ші жп „Органъ Атмінъреї,“ жпчіт ші май e de лінсъ съ ле репродукъ. Жпсъ лякъ зчелъ май интересант ера артіклъла ші форма де-валінъчнпіор, къ каре стъмъ сінгъръ жпчіе поплій romanі modernі. Тот ашишea стъмъ ші къ вітто-

ръл жп воїз, веї, ва; дар кът ам zicъ, днпъ че D. Ціпаріс а пъвлікатъ tot есемпіе de ачелле, de каре ам къллесъ ші еї, спре а демпстра, къ ші аїчі літва ротжнъл репродукъ пе вътржнъл тіпъ ал вервілор латін жп віторъ, сжит скъпнъл de datopia de a май ворві despre ачестъ пътъ. — Къ жп periodъ че се зіче de авръ, ал літвей латін, жп поплій аж фост зітате tot формеле векі, адекъ фъръ терпінъчнпіе класіче, ші къ ачесте ла поєдї векі се сокотіеаѣ елеганте, пе търтърісеште Чічероне, жп къвітеле ачесте: „Quin etiam, quod iam subrusticum videtur, — olim autem politius, eorum verborum, quorum eaedem erant postremae duae literae, quae sunt in optimus, — postremam literam detrahabant, nisi vocalis insequebatur. Ita non erat ea offensio in versibus, quam nunc fugiunt poëtae novi. Ita enim loquemur: „qui est omnibus princeps, non omnibus, et vita illa dignu locoque“ non dignus.“

Cic. Orator (ns de Oratore.)

Ашишea дар ла латін, de ші терпінъчнпіе с'аф жпчіегатъ къ пътеле пентръ totdeaetna, се веде літвінатъ къ п'аф фост tot ашишea, чи къ жп поплій с'аф зітатъ челле векі, — subrustica, ші поєдї ші чеймандъ скрітіорі ш'аф ляят лівертатеа de a се фолосі de елле, кждп лі се пъреа къ съпъ тай віне, орі п'аф ле ешіеаѣ версврілъ, орі къ п'аф ле п'еса кът се скріт жп літва оффічіаль. № май ретжнъ дар піч о жпдоіеалъ, къ сінгъръ літва ротжнъл, пректъ жп твліте, жп къвітеле, жп формеле де верві, ашишea ші жп декліпъчнпіе репродукъ тіпъл оріціналъ, елемпітеле формелор латін. Діфферінда ар фі, къ артіклълъ латінъ а фост din is — ea, кждп ал постръ есте ал, жп фінпъ тот бпзл къ еллѣ, тъла = ille, орі тай віне векіла ole — oloe, кът віне жп чітателе лені. Dar ші ille жп фінпъ, жп жпчіппълъ съз. есте tot бпзл къ is — ea. Жпсъ пої аветъ декліпъчнпіе, фъкъте ші къ артіклълъ форматъ din is — ea. Аветъ, віла — віз — віор, — каре, кърдъ, кърор, а къттор, а аттжтор, — кътаре, кътърдъ, кътърор, аттаре — аттърдъ, — аттърор, (machedo-ротжнїй ахтаре: ла пої акттаре —), — твліл — твлітор, ш. ч. л. Веде орі чіпе, къ жп формеле ачесте п'аф есте алт чева деккјt is — ea, din ei — ei(s) eоги(m).

Dar кът есте къ пътіпъ, ка пътai літва ротжнъл съ пе репродукъ формеле челле оріці-

*) Жп Елажъ ера одатъ ші ла діректорі ші ла професорі авсврда кредінпъл орі май віне пе-штіпнпъ, къ Чічероне п'а пътъ фаче піч жп вервълъ! ші вредеам ші пої пе тоарте, къ ашишea есте.

нале але літвеі латіне, канд сфоріле еі ле-аѣ
пердѣт? канд лікрл се веде ѣп фаптъ, пз таї
авет а ѣптра de птінгъ. Челлъ че са око-
шатъ серіосѣ в ствідѣ de літве, пз се тіръ твлтъ
de ассе-ене евенініите. ѣп фрінтеа ачестві капъ,
дзпъ квінтеle din Diodоръ, ам чітат алтеле din
Ворр птіай ѣп літва церманъ. Акѣтъ ле традѣкъ
ѣп ротжна: къчі токтаі аічі ле есте локбл. Елле
свпъ аишнеа: „De ѣпсемнатъ есте ѣптра addeвърѣ,
къ зпеле літве, че таї віеазъ ѣп гра поплілор,
аѣ редінгтъ н'аічі п'акколо форме din літвеа
прімаре (Urweit), не каре (форме), таї твлте
сфорі але лор таї векі (?) ле-аѣ пердѣт de міл de
ані.“ — Літва ротжнъ есте вна din ачелле літве,
de каре ворвеште Ворр; дар еллъ пз квіноаште
не літва ротжнъ: къчі фъръ ѣndoieallъ й-ар фі
dat ші еллъ ачестві аттестатъ. Векітеа сфорі-
лор, че аѣ пердѣт формеле челле векі, о ѣпдел-
леде Bonn din птітъ вілтврѣ: къчі алтінте
пз се потѣ птіай векі, літвеле, че аѣ пердѣт фор-
мелле челле векі.

Nodзя лві Гордів есте, къ літвеле ротже
аппесене, аѣ артіквлъ dinainte. Квт са ѣптар-
платъ ачеаста? Ассіора птітъ вілтврѣ ачествіа те воїв
таї ѣптарна алтъдатъ. Акѣтъ ѣпсемнезъ птіай
не скртъ, къ са птітъ ѣптарна, квт са ѣп-
тарплатъ ші ѣп алте літве. Літвеле цермано-
скандінавіче (danika — порвіка —) аѣ артіквлъ
ла ѣртъ: Konung = König, — ші Ronung en
= der König, — канд челлалалте літве цермане,
пропріе цермане, аѣ артіквлъ ѣпайнте. Кіар
ші ѣп літва церманъ се поате пнне артіквлъ ѣп
ѣртъ: почѣ адекъ зіче: Karl'en, — Friedrich'en,
канд аппой п ші еп есте ѣп локбл лві dem пті
ѣпайнте de ачесте птіме. Чине пз штіе, къ літ-
веле: евреїаскъ, аравікъ, сіріапъ ші ѣалдаікъ
сжпт сфорі? Ші къ тоате ачесте челле доаѣ din-
тъв аѣ артіквлъ ѣпайнте, — ачеете доаѣ din ѣртъ
аѣ артіквлъ ѣпапої de птіме. Аппой пічі поаѣ
пз есте стрыінѣ артіквлъ ѣпайнте de птіме. Маї
ѣптвів птіеле пропрій de oameni, зпеле сжпт ла
каре пнпем артіквлъ тортдеазна ѣпайнте, прекът:
Nikolaе, Павел, Ioan. Zічимѣ тортдеазна лві Nikolaе,
lvі Nikolaе, лві Nikolaе. лві Павел, лві Павелъ
ш. ч. л. Алтеле сжпт, кърора птіемѣ пнне арті-
квлъ ѣпайнте орі ѣпапої дзпъ пракъ: “ прекът
Петръ, птіемѣ зіче лві Петръ, лві Петръ, орі
а Петрълві, Петрълві ш. ч. л. ѣртъ de арті-
квлъ ѣпайнте се веде ші ѣп ачесте: челл-ал-алтъ
— челлалалтъ, — ал-алтъ-іері, ѣп-лъ-ѣптрѣ —

ѣп-л-оптрѣ. ѣп ал-алтъ-іері, се паре а фі кіарѣ
datіввл італіанъ = al; сар ѣп-лъ (ѣп-лъ-ѣптрѣ)
се паре а фі nel = nello італіанъ. Addeвъратъ
ачесте, кътъ твлцітеа челлоралте dіснарѣ; ѣпсь
ѣп птітъ de фадъ арать челлъ птішнѣ къ саѣ
птітъ пнне ші ѣпайнте.

Спре а маї ѣптърі тема: „къ літва латіпъ
ші-аѣ авт артіквлъ съѣ din проптеле де-
мѣстратівъ,“ орі маї addeвъратъ, къ а авт ѣр-
тіквлъ, din каре са десволатъ артіквлъ демѣ-
стратівъ, саѣ даکъ-ци таї плаче — че се веде а фі
ші маї addeвъратъ: къ літва латіпъ а авт ар-
тіквл каре ісолатъ есте астъзі птіай ка
проптле демѣстратівъ — is — ea —: продѣ-
чтъ аї доаѣ декліпъчіві бѣвріче, дзпъ квт
ле а аишнезатъ Grotend din таблеле езгві-
ніче орі ізгвініче, скрісе ѣп ачеастъ літвъ.
Бѣврі сжпт dintre чеї таї векі поплі аї Латі-
лві, таї вътргнѣ декліт латінї. Еї аѣ доаѣ
форме de проптле демѣстратівъ: erur ші esur,
каре ѣпсь ѣп фіпцъ сжпт tot зпза ші реіродѣкъ
птіай аттестекъ літерелор г ші s. Ної птіемѣ
ѣпайнте декліпъчівіа ачестор проптле, ші аппой
а птіелор лжпгъ.

Сінгврал.

Бѣръ.

	Проптеле.	Нтіеле.
N.	erur — esur	tot-ur
G.	erer — eser	tot-er
D.	ere — ese	tot-e
Locat.	ero(me) — eso(me)	tot-o(me)
Acc.	ero(m) — eso(m)	tot-o(m)
Abl.	eru — esu	tot-u

Мѣлторалъ орі Плазралъ.

N.	eror — esor	tot-or
G.	ero(m) — eso(m)	tot-o(m)
D.	ка ѣпітіввл сінгвралъ	
Acc.	eros — esos	tot-os
Abl.	erir — esir	tot-ir
Instrum.	ero(f) — eso(f)	toto(f)

Вокатіввл ка nominatівл.

Фемеінѣ.

	Проптеле.	Нтіеле.
N.	era — esa	tot-a
G.	erar — esar	tot-ar
D.	ere — ese	tot-e
Locat.	era(me) — esa(me)	tot-a(me)
Acc.	era(m) — esa(m)	tot-a(m)
Abl.	era — esa	tot-a.

)(

Мълторалъ орі Пътвралъ.

N.	erar — esar	tot-ar
G.	eraru(m) — esaru(m)	tot-aru(m)
D.	ка цепітівъл сінгвралъ.	
Acc.	eras — esas	tot-as
Abl.	erer — eser	tot-er
Instrum.	era(f) — esa(f)	tot-a(f).

Вокатівъл ка помінатівъл.

Невтрълъ лъсътълъ.

Літереле че сънт псе дъл парентес се дасъ де тълте орі аффарь, ка „s“ ші „m“ латине. Дъл декліпъчівна ачесте літве, tot латине, адекъ tot din Латівъл, се веде еаръшъ літіната въл артікъла ла вртълъ, каре нѣ есте алгъ чева декът про-пътеле деметратівъл, че се веде таі десволтатъл. Ашшеа дар въсъл артікълъла ла врта пътмелор есте патвралъл ал літвелор латілъл. Дисемпълъ дикъ, къ форма пътмелор латине, каре дланите де терпіпъчівні таі прійтескъ въл „r“ прекът: flos — floris, tempus — temporis, mus — muris ш. ч. л., есте форма вътврікъ, ші odinioаръл фост: flor, tempur, mur ш. ч. л. Латіній чеї векі скімбаѣ addeceорі не „r“ въ „s“, прекът не спъне Varro (дъл картеа a VI. d. ling. lat.) ші зічеаѣ: foedesum — plusima, дъл локъ de foederum — plurima ш. ч. л. Де ачеса ам ші зісъ въл пропътеле вътвріче erig ші esurg, сънт дъл фіндъл пътмай въл ші репродукътаместекъл літерелор „r“ ші „s.“ Din авлатівъл сінгвралъл вътврікъ, с'ар пъреа еар, къ ачеса е форма оріціналъл а пътмелор пефекінатае, адекъ дъл „n“ = totu, ла каре аппой пънд пропътеле се фаче totu-erig ші прескътат = totu — totus.

Къз ачесаста лъквъл челялъ таі прічепааѣ de-спре оріцінае літвей ротълне есте терпінатаѣ. Фортуле літвей поастре се дълфълшіеаѣзъ ка форме аптиче, патврале але пътжітълъл латівъл, ші літвей поастре, еї сінгвре, дъл ротълне лазда, къ шіл-а ревіндекатъл сінгвръл фрептвріе салле de о літвъл італікъ таі векіе декът съвроле ші декът дисашъ латіна, — дъл дінделлеска че се веде дъл челялъ зісе, — ші къ реварсь ші песте латіна о лътінъ че нѣ адінтенга пітепі. Чікълітврелор, къз каре не атакъл въл азүй, ші каре сънт спътъл не лъпгъ ачесте addevълрі, съ оппіпетъл о фрептіе сеанъл, пеиъсътоаре.

Бігасетъл съ дінсемнезъ, къ ші пої аветъл брте de декліпъчівна вътврікъ, дъл тътъ-рор — амжндъл-рор.

Стъдіїле ачесте вор врта ші таі департе. Тема: „къ пе лъпгъ літва латіпъл класікъ поп-ава ворвіеа алта“ се ва десволта дланінте; дар таі амѣл ліпсъ de оаре-каре стъдіїл дъл літвеле італіче пъл літераре чи попвларе. Пъль аттвчи вом апівка дланінте къ пріченіл літвей.

I. Маюр . . .

КОРЕСПОНДИНЦЪ DINPRE КРИШІВРІ DIN ENIGARIA DIN 25. СЕПТЕМВРІЕ 1850.

Да скъдереа, че ам сімділ, а газетелор ро-тълне, пъл поате фі къ тіларе, къ ші челе таі ин-тересанте чірквстгърі аѣ трекът некъпоскът пъ-влікълъ четіторівъ. Съвскрісъл din қвітєт кърат а адъче ла къпощітіцъ вълеле обіекте de копвор-віре дългре ротълні крішіені, роагъ пе опората редакціоне а фаче докъ дългре алте кореспондінцие ші ачесте. — Къмъ дінвълъл Крішілъл къ Бана-тъл тімішіеапъ, аѣ форма odinioаръл статъл ізолат. съпт ал съл дъче търтврісъште віографъл C. Ге-рапдъл епіскопълъл din Чінадъл, деспре дъчеле Ахтъмъл саѣ Акімъл, къ каре с'аѣ лъптат C. Стефан дъл-тълъл реце ал Бъгаріе, естеа скрінд: „serviebat namque eidem viro (Achitum) terra a fluvio chrys-ius, qui a partibus transilvanis fluit usque iu Budin (Vidin).“ Къмъ ачест Ахтъмъл аѣ фост дъче ро-тъллор пъл есте дідоіаілъ; ротъллор даръл крі-шіені пе темеіза констітюціе імперіале, лі с'аѣ пътят да къ тогъ дрептъл doae черкврі de admini-стръчівніе національ, въл дъл кастелъл Беіш ші алтъл ла Бъкілі, съптдълпърдіе дъл кътє патръл съвтчеркврі саѣ процесаръ. Ля черквл Беішіеапъл къ тілъл de пресіде ал комітатълъл аѣ стътъл ре-пътітъл върват Teodop Сервъл, къпоскът пе каріера постгрілор, че аѣ пртгат, дітълъл ка потарів ші жіде прімарів ал четълъл Apadълъл, дъпъ ачеса ка секретаріл тілістриал ал фінанцие, ші де въл ші репрезентанте ла dieta Бъгаріе din вртъл, дъпъ зелъл съл вътълъл націоне органісъ съвалтерпеле постгріл але капчеларіе, че ші челялалте лъл съв-ордінате къ върваті квалифікація ротълні. Фалтеле лъвдатълъл върват ротълн пълъ ачі къпоскът а проміт чеа таі таре гарантіе, къмъ къ професіоналъл діщеленіцъл ші къ пеиътатъл съл карактер патріотік ва дінделлін тоатъл актівітатеа ші de ачі пайнте а поставлъл пої, ла каре аѣ трекът ка пресіде ал трівніалъл de лейл ла лъгош дъл Бана-тъл тімішіан, спре віоле de коміп. Не кът єра

ачестеа ашезърі пептр рошъпї ввкврътоаре, пе атъта пе джитрістъм възънд поза статът de administrъчнє фп Бнгарія, дзпъ каре комісариатъл dистріктъл Беішшеан се веде а фі штерс, ашезъп-дзсе доаъ спапатърі пептр комітатъл Бихаріе. зпза ла Доврідін, алгъл ла Opadia мape. Оаре дрептъріле рошъпілор респектас-вор дзпъ пропорчнєа джипозъчнєе, кареа в маѣ пътнай din рошъпї крішнені, ла ачест din врътъ спапат, ка съ айъ спап саѣ коміте рошъп, саѣ че е маѣ пъдін о секціе пептр офіциалі рошъп,—тристъ преведедре.

De интересъл паціонал се дзіне а къпоаште маѣ ла adincsъ карактеръл маѣ въртос ал челор върваці, карій квпрінд офіциі de стат, авънд о таре джикрцере асъпра чірквостърілор преквтпъліоре ла соарта коміпъ, маѣ алес дж статъл консітутъціонал. Исторіа векіе, къмъ ші чеа речентъ, пъстреазъ челе маѣ тълате есемпле артътоаре, къмъ стрътъріле дж ефера політічей аѣ deninc totdeaубна дела зпеле авторітъл спечіале; въ пептр пої рошъпні п'аѣ есістат шкоаль ordinarie спре формареа капачітъділор, пе авънд ліверъл есерчічіл ал літъвіл a. Епоха пресентъ маѣ тълат de кът орі кънд не волдеште спре въльстътареа треквтълі, престе каре пътнай ла ваѣ ші ла амар ат пъшіт; тълдъмтъ вървацілор ачелора, карій аѣ спріжніл паціонеа de totala періре дж де квр-съл віепітълі треквт, че с'аѣ десвъліт престе рошъпї вългаро-трансілані ла о фріе фъръл есемпъл; чі але історіе, къмъ ші але челор рътъчні de жеріте, а ле жъдека фъръл пъртініре, ші фъръл зъръ п'е лъкръл пресентълі, ачea джълъспечеа п'о почіт съгрѣша, че о тестіфікъ каматітатеа de коміпъ, къмъ авет пътні върваці ла заліфікаці ла постгрі пъбліче, джделег пре чеі че сънт ла съфлет, ла інітъ рошъпні, къчі чеі креккъл не ла въкътъріле тагіарілор аристократі, пътне пътнай de рошъпн, ear п'е інітъ поартъ, чі ші пе къці дж авет пъдін се патрочініеа. Кълна п'е віле джитръ атъта дела гъверніт, кът дела джълъ ачейа рошъпн, карій п'е джипозъчнєе дретъторіа дзпъ ваза че аѣ. Егоіемъ ші интересъл приват, къмъ ші invidia ші негіова недантеріе сънт релеле челе че історікъ тъдъва din inima паціоналъ, ла атъта маѣ періколоасе, ла кът попоръл рътас дж пітъніце, дар маѣ пъдін се шті апъра de ачестеа реле.

Се зіче престе тот, къмъ десвінъріе вісері-ченіті джитре рошъпні вългаро-трансілані се джев-шешите чеа маѣ таре педекъ а консолідърі. Ачea de аѣ фост, de п'аѣ фост, пептр треквт п'е черче-

тезъ, ажът джълъ іпотеса п'е стъ; поза ашезътъл джитрътеск de гъвернаре, пе темеївъл дрептърілор de асеменеа фндат, аѣ дескіс калеа пропъшіреј джнainte ла тоате попоареле асеменеа, фъръл піч, піч въл респект спечіал реліціос саѣ політік, сфера вісерічей е демарката de кътъл а політічей, ачea аре а фі дестинатъ спре че е, адекъ шкоала кон-віцеръл лівере. Фолосвріле даръ політіче п'їтвіе пе темеївъл конвіцеръл конштінціе челе лівере се пот лега ла вісеріка. Бп върват de фрънте ал літератъріе поастре zice вълстетъ асъпра чеа че ва се маѣ гръясъкъ деспре зпіреа саѣ певніреа рошъпілор, се джделеа чеа вісеріческъ, ші аѣ авът дрепт дж чірквостъріле de пе атънч, къчі п'е маѣ перівлос ші маѣ неферічіт лъкръ, de кът а kondіcіона конвікрапеа ші ко-джделеа чеа а зпей паціоне ла пегоціація реледіонаре спре зп скоп, ла каре піч о вътътаре а конвіцеръл de конштінціе п'е легатъ. Джипърекеріа вісеріческъ е фактъ історікъ, чеа че п'е се поате ігнора, а поастре вълни п'е есте, къ съптом джипъркіеі, пептр ачea піч о кавът de а пе връл вп'ї ла алці п'е есте, спіртъл пропъшіреј дж пітъніце ва ла ръді ші ачеасть кале спіноасъ. *)

*) Te 'предпідъл Dомініле къ афарь de зпії пе съдо-апостолі п'е се маѣ афъл іntelіciпte рошъпн, каре се п'е джделеа чеа претензіонеа че о фаче се-колъл de фацъ дела фіекаре рошъпн адъпнат пъпъ ші ла чеа маѣ mediorъл вълтъръ, ші къмъ фіекаре се ръшинаеа de асеменеа паші зргіц de кътъл піскарі терціепарі, дж тімп че конфесіонеа Сілезіеі ла тълат маѣ хетероцене се джипърціе, дж тімп че пъсторії католіческі джіл сърълъшъ капъл de а афла модъл джипърдіріе маѣ апропе ла реліціонеа оріенталь, джигъл тімп каре пе зпне сеатъ пе тотъ бра пептр пропъшіреј дж въл-търъ, джтимеа чеа ашезътълор пеапърат пече-саріе, ші джипротъл амбторіз спре realіzареа ачестора; астфеліз de іnіtіtіe а паціоне ші а ледеі ла Христос, кареа прип прінчіпъл драгостей креп-тіпенеіті пе дждатореа зъвіи п'е пътнай пе фра-діл поштіръ ші съпделе постр. чі сънт пътнеле de апропеліз ші пе фіекаре стрып, сънт demnі de тотъ зргісіреа ші комісеръчніеа пептр ла лъ-кръ ла скоп de а дерпълна пачеа ші джипъріеа джитре франці; подъл gopdіk а.а. пеферічтълі треквт. Іаръ зпеле джтъшилърі специале, курсе маѣ тълат din егоіст саѣ интересъл матонікъ, дісперд ка-фътъл джітінса атмосферъ а опіпівней пъвліче, кареа вреа ачееа, че гъвернъл дорене п'е паціоне дж асігъръ есістінга ферічіріе венітіре, адекъ пачеа, въла джделеа чеа джтъпітга конвікрапе-ла edіfічіл че съ 'паль' пе фндаментъл гаран-

№ път сај ворвіт, чи ші копсзлтърі сај
пініт пептврі еманчіпареа вісерічей рошъпілор de
свят сърбі, ші тъкар къ ачест постглат е диктат
de дрептвя фіреск, конфіптвірі еі дись сънт
твлте піедечі опсе, челе че варъ пътніа тімніа
пропшіреі ле ва дилътвра; ачеа рътъчіре е ко-
твіп, къ реформеа тодевасна ле ам апка de
върф, кънд ачелеа къ твлт маі ферічіоаре ар фі
сь ле лът таі de жос, ксръцінд житъв апс-
ріле челе маі de апроапе.

Стріонвя ші Карловіця сај фъквт пептврі
рошъпілор доа щітвірі de атакъ ла орі че копвоіре,
корельчівпea дись кътъ ачестеа доа локврі, се
жіделеа а респектівелор вісерічі рошъпіе, нв е
асеменеа. Ачеа штіт къ тоці, кътъ дн тра-
ктаментвя зпіреі къ вісерічі Ромеї, афарь de челе
пептврі дорматіче, піці тъкар о ють нв сај
адаос спре стръмтареа формі хієрапхіче, че ав
авт вісерічі оріенталь; къ твлт маі пдін спре
стръмтареа рітвілай сај a dicchiplinei. Патріархі
Ромеї нв пътніа къ п'яй черут асеменеа стръм-
таре, че дись пріп рескіріе солене аж dat deploiu
гарандіе ла тоате естета. Инфлінца Стріонвялі
дись нв е алта de кът чеа че вин din патвра лъ-
крвлай, къчі вісерічі ка соудітате органікъ дела
жіченіт аж авт градврі хієрапхіче. Архіепіскопія
din Ієстініана пріма, ка скавіл de ексархъ авеа
іспідікчівпea престе тоате мітрополіїе ші епі-
скопіие дакіене. Епіскопіие de рітвя греко-ръсъ-
рітіан din Блгарія лъпг тімп аж атърнат дела ар-
хіепіскопії Кіовеї, ші пріп ғртаре дела патріархіл
Константінополітан. Архіепіскопія Стріонвялі къ
тітвя de ексарх сај прімате, ші ка делегат аж
поптіфічелай ротан аж авт съпрайспекцівне пре-
сте чеїмалці мітрополіїи епіскопії din цуриле
коронеї Блгаріеї; дись ел къ ачеастъ съпра-іспе-
кцівне, дрептвілор вісерічіе зпіте а рошъпілор пі-
тіка п'яй птгт прежвдека сај а стріка, фінд еа
ліверъ а апела ла скавіл Ромеї, къ атъта маі пв-
дін ваза мітрополіїе дела Блажѣ аж птгт съ ё
кальч, лъпнд афарь жіностареа іесвітвлай каноніст,
кът се зіче de контролор лъпг скавіл епіско-
песк din Блажѣ. Аної се шті, къ вікарія Цопа
маі житъв черкъ рефвіція ла Стріон засира епі-
скопівля de атвнчі, дака ші ачестеа дрептвр асе-
мениа черте къ клеръ сај спріжніт дн Стріон,
нв е кълпа Стріонвялі, пептвр къші аж лзат маі

тітві егалітъді de кътъ dinastie. Prudentiori ce-
damus; stultiori remitamus.

Ped.

маре инфлінца, de кът юар да дрептвріле гаран-
діте. Ачестеа нв din ачеа копвіцеріе ле днсе-
тпіт, ка кът вісерічі зпіте рошъпілор п'яй птг-
аве мітрополіт ші архіепіскопіїеа жагърътвіріе dela
алтвя, де кът дела патріархіл Ромеї, прект кът
ші маі кът вісерічі націонале зпіте къ вісерічі
Ромеї, съйт дн dependindу птмжлоітъ, чи пептвр
інтереса здевървлі історік ші а вгніеі копд-
лещері. Дрептвя алеаеі de епіскопії пріп вогріле
клервлай е чел маі есенція. Къткъ ачест дрепт
нв пътніа къ п'яй фост атмеріцат дела Стріон, чи
кънд din прівінціе політіче ера апроапе съ фіе
кълкат, дисьні Стріонвя лаів атърат. Крештереа
ші жівъцареа клервлай тъпър depende пътніа ші
пътніа дела епіскопії; ачестеа се алег тодевасна
din енвіл паціенеї. Ачестеа ші алте атъсръ-
девеі къ инфлінца, кареа о есерчеазъ Карловіця
асиора вісерічіе пезніе рошъпіе, се поате веде дн
че контраст стъ корельчівпea ачеаста de ачеета.

Об'єкtele копвіріеі не аічі маі інтересант
съйт реорганісареа цітпасівлі Беішешан къ опт
класе, фіреште къ літва паціональ а ствдійлор.
Се ворбеште къткъ ла академія штінделор din
Opadea маре ва фі ші дн профессор пептвр літе-
ратвра рошъпіи. Тоате вгніе, пътніа de с'ар дн-
фінца. Консіліаріз de школе лъпгъ комісаріз
міністеріал e D-пдл канонікъ Сълъжан, еар інспе-
кторвл школелор рошъпіе пептвр гр. певн. e D-пдл
Іоанескъ.

PROTOCOLULU*)

lucrărilor la alegerea Archi-Păstorului
pentru Diecsea Română unită a Făgără-
sului în Transilvania la $\frac{18}{30}$. Sept. 1850.

Днпъ че Еминенція Са Непчія Апостолік, къ
датъ din 23. Маів а. к., а днквноштіцат пре Ве-
неравіялі Капітвя а Бісерічі Катедрале din Блажѣ
деспре пріматеа ресірнадізпіе фоствілай дн Діечеса
Фъгърашвлі Епіскоп М. С. пре лътінатвя ші
пре съпіціл Domnă Ioanne Lemeny de eadem de

*) Ачест протокол автентік тріміс спре п-
блікаре дн фойле постре de уп върват demu de
тотъ стіма а респектівіе діечесе, спрієт, къ ва
твлціті апштітареа тутврор, карій дореск а се
днквноштіцат деспре спрітвя превалент а птм-
тіт diechezе. — Ної дн пблікът, днточна кът nі
сај тріміс, дн діверсе літві актъ одатъ. Ped.

кътър преасънгитъл Първите Патриархъл Ромей
и по земът бореле:

Venerabile Capitulum! Hisce meis Litteris se-
stino Venerabile Capitulum Cathedralis Ecclesiae
Fogarasiensis certiorem facere, sanctissimum Pa-
trem dignatum fuisse resignationem admittere Dioe-
cesis Fogarasiensis quam R-ssimus Dominus Lemey
libere emiserat.

Cum itaque memoratus D. Eppus nullam am-
plius in illam Dioecesim jurisdictionem valeat exer-
cere, pertinebit ad istud Venerabile Capitulum Ca-
thedrale curare, ut eiusdem Dioecesis administra-
tioni per electionem Vicarii Capitularis sit consul-
tum. Cum praeclarum vestrae animae dotes atque
virtutes mihi sint perspectae, non dubito, quin eu-
raturi sitis ut electio in eum cadat, qui par sit tan-
to munere fungi, et istorum fidelium saluti ap-
prime consulere.

Praecor Ven. istud Capitulum, ut mihi suo tem-
pore indicari velit, quinam fuerit in Vicarium Capi-
tularem electus, atque interim sinceris observantia-
sensibus permaneo.

Viennae, die 23. Maii 1850.

Obsequentissimus

X. M. Archiepiscopus Carthag. N. ap.

Маiestatea Ca Чесарео Речіа са дандзрат
а детермина на алецереа епіскопылъгі греко-католік
din Блажіт съ се фактъ датина пътъ актъ де-
принеъ; ші дн зрма ачестія Екселенція Ca Do-
mına Губернатор чівіл ші тілітаріз din Трансіл-
вания Ludovicu Baronne de Wohlgemuth а фъктъ
ачеаста къносектъ венеравілъгі Капітъла а Біс-
річії Катедрале din Блажіт пріп дехретъ съдъ din
26. Ізлій авзълъ варгъторіз Nr. precidia. 610. 614.
15,360 C. M. G. кареде съпъ аша:

Se. f. f. Majestät haben mit a. h. Entschließung vom
11. I. M. die Wahl des Domherren-Kantors Constantius
Alutan zum Kapitular-Vikar zur a. h. Kenntniß zu neh-
men geruht.

Hievon seze ich das hochwürdigste g. f. Domkapitel
in Folge h. Erlasses des f. f. Ministeriums des Innern
vom 17. d. M. 3. 3845 mit dem ferneren Bedeuten in
Kenntniß, daß hohen Orts beschlossen wurde, damit die
Wahl zur Besetzung des g. f. Bistums ehestens vorge-
nommen werde.

Dafür wird nach dem Wortlaut des Unionsdecretes
vom J. 1701 der gesammte g. f. Diöcesan-Clerus Abge-
ordnete zu einer in Blasendorf abzuhaltenen Synode auf
die bisher übliche Weise zu wählen und zu entsenden

haben, denen das Recht zusteht, zur Besetzung des erle-
digten Bistums drei Kandidaten, ohne hiebei auf die
Landeskinder beschränkt zu sein, zu wählen und behufs
der Ernennung allerh. Sr. Majestät in Vorschlag zu
bringen.

Der obersten Landesbehörde kommt es zu, den Tag
für die abzuhaltenen Synode festzustellen, und zum Bei-
sein bei der Wahlverhandlung zwei Regierungskommisäre
zu bestimmen.

Seitens des Herrn Fürsten Primas von Ungarn
wird in Folge gleichzeitiger Aufforderung des h. Mini-
steriums zu dem Wahlatke ein Bischof abgeordnet werden.

Diesem zu Folge ersuche ich das hochwürdige g. f.
Domkapitel unverweilt einzuleiten, damit schon dermalen
von der Diöcesangeistlichkeit zur Wahl der Abgeordneten
für die gedachte Synode in der bisher üblich gewesenen
Anzahl und Weise geschritten werde.

Das diesfalls Verfügte wolle das hochwürdige g. f.
Domkapitel baldmöglichst zu meiner Kenntniß bringen.
Mit Rücksicht auf den zur Wahl der Synodalmitglieder
erforderlichen Zeitraum wolle das hochwürdige g. f. Dom-
kapitel bald nach Erhalt des gegenwärtigen Erlasses den
für Abhaltung der Synode selbst zu bestimmenden Tag
mit beantragen. Hierüber werde ich solchen feststellen,
und nebst Benennung der Regierungskommisäre dem
hochwürdigen g. f. Domkapitel bei Zeiten bekannt geben.

Hermannstadt, am 26. Juli 1850.

Wohlgemuth, m. p.

f. M. L.

Іарь да арътареа венер. канітъл нъ датъ din
6/25. Ізліе а. с. Nr. 794 кътъ Ек. Ga D. Губер-
натор датъ, а кърея къпінс есте зрмъторія:

Excellentissime Domine Gubernator! Gratosam
Excellentiae Vestrae de 26. Julii a. c. Nr. 614 praesi-
did. 15360 Guberniali, signatau, circa electionem ad
restaurationem vacantis nostrae sedis episcopalnis
quantotius suscipiendam ad hocce Capitulum factam
provocationem grati arripimus — unde

Terminum, quo quisque Archidiaconus sua
Eparchiae Synodum praeligendo deputato Eparchiae,
Votum omnium ad electionem Cleri Blasii instituen-
dam laturo, nec non pro parte Archidiaco ni cuiusvis
adiungendo unico Notario, aequo libero voto gavi-
suro, iuxta antiqua scilicet nostra iura et consuetu-
dines celebrarit, pro 16. Sept. a. c. — illum vero, pro
quo taliter praeparati ad electionem Episcopi Blasii
coaduentur, diem 30. Sept. a. c. praefiximus.

Quod Excell. Vestrae erga praeveneratos ordi-
nes pro rati habitione, dum humillime significamus,

una notum facere sustinemus; eam apud nos etiam Altissimis Ordinationibus communitam viguisse huc dum praxim et consuetudinem ut, C. R. Comisariis et Clero ad Synodum convocato, necessaria victualia e Curia Episcopali subpeditarentur, quod e ratione Charistiae dominantis, tum sere omnium e Clero saevae temporibus praeteritis depredationis, num quoque e proventibus vaccantis Dominii Episcopalis disponi humillime oramus. — in prof. etc.

Ачејаші Ексел. Са прін дналта ординъчісне din $\frac{8}{27}$. Август а. к. Nr. prezid. 691 С. М. Г. префіце зіоа адвоірілор епархіале дп тоатъ dieceza пе $\frac{4}{16}$. Сентябріе, іаръ а адвоірій diechezane пе $\frac{18}{30}$. Септ. а. к., каре декрет съпъ ашea:

Über den Antrag vom 6. I. M. 794 genehmigte ich die Bestimmung des 16. I. M. für die Abhaltung der Eparchial-Synoden und finde für die Vornahme der Wahl-Synode in Blasendorf den 13. des I. M. September fest zu setzen. Zwei Regierungskommissäre werde ich nach der höchsten Orts zu erfolgenden Bestimmung dem hochwürdigen Domkapitel später benennen und zu dem Wahlfalte am leßgedachten Tage nach Blasendorf entsenden.

Üebrigens ersuche ich das hochwürdige Domkapitel den sämtlichen Diözesan-Erzpriestern genauest einzubringen, daß, da in den Eparchialversammlungen gar keine anderen als die Wahl von Eparchialdeputirten bezweckende Agenden vorgenommen werden, bei den hiebei allenfalls stattfindenden Festivitäten eine mit dem Belagerungszu-stande, in welchem das Land sich befindet, verträgliche Ordnung und Ruhe bewahrt werde.

In Betreff der angefuchten Passirung der Auslagen für die Feierlichkeit der eigentlichen Wahl-Synode wird das Erforderliche nachträglich verfügt werden.

Hermannstadt, 8. August 1850.

Wohlgemuth, m. p.

(Ba 8рma.)

ZIMBIREA DIN 8РМЬ.

Ка раза че пере, че апне 'п очеан,
Че палід зімбеште пе ляте 'п'к'одатъ
Ла чела че ласъ вп двлче ліман
Прівіреа тaea стінсъ асвір'ді п'ртатъ,

Он зімбет мај аре вп сквіти сал'ятат
Ші'п трістъ гжандіре д'вп п'зме їзвіт
De фаца'ді de розъ, de врацъя кріпіт
Дп воїа капрідеі съспін деп'ртат.

Департе de тіне, дп а таle прівірі
Віаца'мі е кінзрі, амаре гжандірі,
Фінда'мі вп атом de вжптврі бътвт,
Ферічес'мі вп флацер че пере'п мінгт,
Департе de тіне дп пор сај сенін,
Дп вндъ, пе стъпкъ, дп ал'єл de кріп,
Нъдеждеа п'яратъ п'змаі поіанврі
Негріте de кінзрі, d'амаре гжандірі
П'єрмврі стъпкоасе Фъръ ліманврі
П'єстіе вскate, трісте прівірі.

Департе de тіне сквіти Маріе,
Віаца, пльчереа, амораі п'з'віе
De к'к'т'о д'ррер, зіле к'к'пліте,
Амаръ сперандъ, іазвіі періте!

G. Rozal.

ДЕ ЧЕ ЕШТІ ТОТ ТРІСТЬ ?

Кжанд черв'ї сенін, кжанд раза ляченште,
Кжанд съфлет'ді сімте, кжанд окіз'ді дореште
О розъ, о вндъ, вп зімбет д'амор,
De че ешті tot трість ка крівла съв пор?

Кжанд аниі тъл тінері, зімбек de пльчері,
Кжанд оара че вате къ арсе д'ррері,
Кжанд лятеа, віаца е дукъ пльк'єтъ;
De че ешті tot тріссть, дп гжандврі рънітъ?
Ох спін'мі їзвітъ, de че ешті дп кінзрі,
Че соартъ те фаче, а скоате съспінврі,
Че крівъцъ вската'я атажте пльчері
Каре'ді е фокъл, а таle д'ррері?!

Фак д'отревааре, дар п'аzd ръсп'впс

Поате'ї секрет че треввё аск'пс?

Он зефір че сбоаръ песте гръдіне
Къ флобреле ствілсе кіар din твлпіне,
Zъдар ел се'пчеаркъ din р'зпт кріпішор
Din poza вскать се стрінгъ одор! — — —

G. Rozal.